

Instytut Pamięci Narodowej - Wrocław

<http://wroclaw.ipn.gov.pl/wro/aktualnosci/47356,Premiera-filmu-edukacyjnego-pt-Rudna-grudzien-1981-Polkowice-20-lutego-2018.html>
2019-06-19, 19:23

Premiera filmu edukacyjnego pt. „Rudna – grudzień 1981”
– Polkowice, 20 lutego 2018

Premiera filmu „Rudna – grudzień 1981” zrealizowanego na zlecenie Oddziałowego Biura Badań Historycznych Instytutu Pamięi Narodowej we Wrocławiu odbyła się 20 lutego 2018 roku o godz. 11.00 w Kinie PCA (ul. Henryka Dąbrowskiego 1) w Polkowicach. Przed projekcją filmu zaproszonych gości przywitał dr Andrzej Drogoń, dyrektor Oddziału IPN we Wrocławiu, który zaznaczył, że film to wartość, która przemawia bardziej niż pomnik. Wyraził także nadzieję, że dokument trafi do wielu młodych ludzi, którzy dzięki niemu poznają prawdę o historii naszego kraju. Wprowadzeniem do filmu był też wykład Łukasza Sołtysika, pracownika Oddziałowego Biura Badań Historycznych we Wrocławiu: „Dlaczego warto pamiętać i

opowiadać o strajku w ZG „Rudna” w Polkowicach 14-17 XII 1981 r.?”

Wydarzenie zakończył panel dyskusyjny pt. „Strajk w kopalni Rudna w grudniu 1981 r. z perspektywy 36 lat” z udziałem Andrzeja Poroszewskiego, Franciszka Kamińskiego, Jana Tabora, Romana Kowalczyka Dolnośląskiego Kuratora Oświaty oraz Łukasza Sołtysika. Dyskusję moderowała Teresa Adamczyk (TV Polkowice).

W latach 1980-1981 w komunistycznej Polsce narodziny i rozwój NSZZ „Solidarność” oraz ruchu społecznego „Solidarność” była fenomenem na skalę światową i niezwykłym pozytywnym doświadczeniem milionów Polaków. Rozbudzone nadzieje społeczeństwa polskiego na reformę państwa i demokratyzację życia społeczno-politycznego przekreśliło niespodziewane i brutalne wprowadzenie stanu wojennego. Władzę przejęła Wojskowa Rada Ocalenia Narodowego z generałem Wojciechem Jaruzelskim na czele. Na ulice miast wyprowadzono Wojsko Polskie. W całym kraju zawieszono działalność NSZZ „Solidarność” oraz wszystkich związków i organizacji społecznych, wprowadzono godzinę milicyjną, zakazano zgromadzeń publicznych i organizowania strajków. W pierwszych kilku dniach stanu wojennego aresztowano, bądź internowano (akcja „Jodła”) tysiące działaczy „Solidarności” i środowisk opozycji, a dziesiątki tysięcy poddano przesłuchaniom (akcja „Klon”).

Pomimo obecności na ulicach wojska i dotkliwych represji wymierzonych w działaczy opozycji, w niektórych miastach Polski członkowie regionalnych władz i zakładowych ogniw NSZZ „Solidarność” zorganizowali protesty odważnie domagając się odwołania stanu wojennego i uwolnienia represjonowanych działaczy związku. Według niepełnych danych w całej Polsce zorganizowano ok. 200 strajków. Jednym z nich był strajk okupacyjny w Zakładach Górniczych „Rudna” w Polkowicach (14-17 grudnia 1981 r.), który w świetle obecnych badań historycznych należy uznać za największy protest na Dolnym Śląsku.

Wydarzenie to jest niestety słabo znane w Polsce i na Dolnym Śląsku. Z upływem lat i odchodzeniem uczestników i świadków wydarzeń okresu stanu wojennego obserwuje się

niestety również, iż pamięć o tych wydarzeniach zanika również w społeczeństwie Zagłębia Miedziowego. Szczególnie dotkliwie brak wiedzy o strajku w ZG „Rudna” i szerzej o „Solidarności” dostrzega się wśród młodzieży i pokoleniu urodzonym po 1989 r.

Dlatego w OBBH IPN we Wrocławiu, w oparciu o dotychczasowe wyniki badań historycznych, narodził się pomysł, aby wiedzę o przebiegu i pacyfikacji strajku w ZG „Rudna” spopularyzować w formie dokumentalnego filmu edukacyjnego adresowanego do młodego widza.

Film został zrealizowany w 2017 r. i nosi tytuł „Rudna – grudzień 1981”. Przyjęta została konwencja, aby historię wydarzeń w ZG „Rudna” w Polkowicach w dniach 14-17 grudnia 1981 r. opowiedzieli uczestnicy strajku, w tym kilku przywódców m. in. Andrzej Poroszewski, Franciszek Kamiński, Jan Tabor i Edward Wóltański. Wypowiedzi uczestników strajku dynamicznie przeplatane są scenami rekonstrukcyjnymi, co wraz z podkładem muzycznym czyni odbiór filmu bardzo atrakcyjnym. Film trwa 33 minuty i w związku z tym może być atrakcyjną pomocą dydaktyczną dla nauczycieli oraz wykorzystywany na lekcjach historii lub godzinach wychowawczych.

W filmie wystąpili uczestnicy strajku: Andrzej Poroszewski (przewodniczący Międzyzakładowego Komitetu Strajkowego w ZG „Rudna”), Franciszek Kamiński (wiceprzewodniczący MKS w ZG „Rudna”), Jan Tabor (członek MKS w ZG „Rudna”, przewodniczący Komitetu Strajkowego na Szybie Zachodnim ZG „Rudna”), Edward Wóltański (członek MKS w ZG „Rudna”), Mirosław Gojdz (członek KS na Szybie Zachodnim ZG „Rudna”), Jolanta Mielczarek, Czesław Paluch, Stanisław Sakwa i Andrzej Stachaczyk oraz świadek pacyfikacji kopalni Bożena Głowacka.

Konsultacja historyczna Łukasz Sołtysik Oddział IPN we Wrocławiu

Czas filmu: 33 minuty

Organizatorzy: Oddział IPN we Wrocławiu, Oddział Zakłady Górnicze „Rudna” KGHM Polska Miedź S.A., Burmistrz Miasta i Gminy Polkowice

Film zrealizowany przez firmę Seabiscuit w Opolu dla Oddziału IPN we Wrocławiu

Scenariusz i reżyseria - Dagmara Spolniak

Zdjęcia i montaż - Dariusz Kuczera

Relacje w mediach:

<http://wroclaw.tvp.pl/553968/aktualnosci>

<http://miedziowe.pl/content/view/86659/495/>

<http://legnica.gosc.pl/doc/4518870.Walczyliśmy-o-godność/2>

<https://legnica.fm/wiadomosci/wiadomosci-fakty/18-fakty-polkowice/20363-bohaterowie-pacyfikacji-kopalni-rudna-na-duzym-ekranie>